

Απόστολος Παπαδημητρίου

Μαύρη Παρασκευή, Μπλάκ Φράιντεϋ στα ελληνικά, είναι νεοεισαχθείσα εμπορική καινοτομία, που τείνει να καταστεί θεσμός και στη χώρα μας, όπως και τόσοι άλλοι εισαχθέντες από την Εσπερία, την οποία μιμούμαστε δίκην πιθήκου, κατά τους αρχαίους προγόνους μας, οι οποίοι ασφαλώς θα ντρέπονται για το αξιοθρήνητο κατόντημά μας! Κατά την ημέρα αυτή καλείται ο καταναλωτής να εντείνει την αγοραστική του μανία επωφελούμενος από τις ειδικές προσφορές, που για χάρη του γίνονται στην αγορά. Αν αυτός πράγματι επωφελείται ή όχι, δεν είμαι σε θέση να κρίνω ως μη ειδικός επί του θέματος.

Έλαβα πρόσφατα, μέσω του διαδικτύου μήνυμα άκρως εντυπωσιακό, σχετικό με τη γένεση του θεσμού, και το μεταφέρω: «Επειδή μας έχουν ζαλίσει με τη Black Friday, ας θυμηθούμε την ανατριχιαστική ιστορία! Ξεκίνησε απ' την Αμερική, το 18ο αι. Ήταν η μέρα που οι δουλέμποροι αγόραζαν δούλους σε χαμηλή τιμή για να τους μεταπουλήσουν μετά από μήνες! Αγόραζαν και πούλαγαν τους αλυσοδεμένους νέγρους, όπως τα χοιρινά στη ζωοπανήγυρη! Αυτές οι αγοραπωλησίες γίνονταν την τελευταία Παρασκευή κάθε Νοέμβρη, εποχή που είχε τελειώσει η συγκομιδή του καλαμποκιού και των άλλων καλλιεργειών της χρονιάς! Κι εμείς εδώ, δίχως αυτογνωσία, δίχως ιστορική επίγνωση, σαν μιμητικοί καλλικάντζαροι που είμαστε, “γιορτάζουμε” τη “μαύρη Παρασκευή”! Ό,τι πιο αποκρουστικό, ό,τι πιο δυσώδες, ό,τι πιο απάνθρωπο έχει να επιδείξει η ανθρώπινη ιστορία!».

Θέλοντας να βεβαιωθώ για την αλήθεια των γραφομένων προσέτρεξα στο διαδίκτυο. Σε σχετικά άρθρα, που έχουν αναρτηθεί εκεί, διαψεύδονται τα γραφόμενα περί σχετισμού του εμπορικού θεσμού της «Μαύρης Παρασκευής» και του δουλεμπορίου, καθώς η ονομασία οδηγεί σε θεσμό μεταγενέστερο της εποχής, που η δουλεία ήταν ακόμη «θεσμός». Ακολουθούσε την «Ημέρα των ευχαριστιών», που γιορτάζεται στις ΗΠΑ την τελευταία Πέμπτη του Νοεμβρίου και έχει καταστεί επίσημα αργία από το 1885. Κατά τον πρόεδρο Αβραάμ Λίνκολν αυτή είναι ημέρα «Ευχαριστιών και Δοξολογίας στον ευεργετικό Πατέρα μας που κατοικεί στους Ουρανούς». Τότε ακόμη οι άνθρωποι γνώριζαν την ευχαριστία και τη δοξολογία προς τον Θεό, τον τροφέα του σύμπαντος!

Κατά μία άποψη ο όρος σχετίζεται με την αποτυχημένη επιχείρηση κερδοσκοπίας μέσω αγοράς χρυσού από χρηματιστές, το 1869. Κατά άλλη με οικονομική κατάρρευση στα τέλη του 19ου αιώνα. Είναι αυτή η αλήθεια ή επιχειρείται να συγκαλυφθούν σελίδες «μαύρης» ιστορίας;

Αναφέρεται στα σχετικά κείμενα ότι ακόμη και σήμερα στις ΗΠΑ με αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης κάποιοι επιχειρούν να αποτρέψουν τους πολίτες από του να προβούν σε αγορές, κατά την ημέρα αυτή. Μάλιστα η επιχείρηση αποτροπής εντείνεται, όταν δολοφονείται μαύρος πολίτης, όπως ο Μάικλ Μπράουν στο Μισσούρι (Αύγουστος 2014). Σκοπός του άρθρου δεν είναι η αποτροπή των πολιτών από του να σπεύσουν στην αγορά, επωφελούμενοι ή μη από τις προσφορές, αλλά ο προβληματισμός επάνω στον πιθηκισμό του Νεοέλληνα. Ασφαλώς η εμπορική αγορά διέρχεται κρίση λόγω αγοραστικής αδυναμίας των πολιτών της χώρας, η οποία εντείνεται με την πάροδο του χρόνου, και οι έμποροι αναζητούν τρόπους προσέλκυσης των πελατών. Η τοπική αγορά δοκιμάζεται εντονότερα εξ αιτίας της άκρας παθητικής και από απόσταση παρακολούθησης της βιαιότατης απολιγνιτοποίησης τόσο από τους ασκήσαντες και ασκούντες την εξουσία, όσο και από τον λαό της περιοχής. Και μπορεί άλλες χώρες να έχουν ασχοληθεί εντονότερα και σε βάθος με την «επιστήμη» της οικονομίας, δηλαδή με την εκπαίδευση στην εξαπάτηση των πολλών από τους λίγους ραδιούργους κερδοσκόπους, όμως η αρχαιότερη ίσως οικονομική αρχή έχει διατυπωθεί από Έλληνα: «Ουκ αν λάβοις παρά του μη έχοντος» (Λουκιανού «Νεκρικοί διάλογοι»).

Η κρίση, η οποία εντείνεται και ήδη πλήττει και χώρες, που είχαν επαναπαυθεί στην οικονομική τους ευρωστία, όπως η Γερμανία, είναι απόρροια του άγριου καπιταλισμού, ο οποίος ελέγχει πλέον όλες τις χώρες του πλανήτη, μετά την κατάρρευση του κομμουνισμού, του αντιπάλου δέους, ο οποίος ευτέλιξε στο έπακρο το όραμα της κοινωνικής δικαιοσύνης. Ο καπιταλισμός συνιστά την ιδεολογία του αστικού συστήματος εξουσίας, το οποίο ανέτρεψε το φεουδαρχικό σύστημα της άκρας ανελευθερίας και δουλοκτησίας. Ήταν η εποχή, που η πρόοδος της τεχνολογίας έφερε την θεαματική μεταβολή στις μεθόδους μεταποίησης και κατασκευής εργαλείων και μηχανών. Και ενώ κοινωνικοί «προφήτες» διακήρυσσαν την ανατολή της εποχής της ευημερίας για τους λαούς του πλανήτη (επιστημονικός μεσσιανισμός), ο πλανήτης οδηγείται με εντεινόμενη την εξαθλίωση ολόένα και μεγαλύτερου αριθμού κατοίκων αυτού!

Ο Καποδίστριας υπήρξε ο πρώτος, που σε ευρωπαϊκό συνέδριο εισηγήθηκε την κατάργηση της δουλείας. Ήταν κάπως ενωρίς όμως ακόμη, καθώς οι ισχυρές χώρες είχαν ανάγκη από δούλους στις αποικίες, που κατακτούσαν τη μία μετά την άλλη στο όνομα των πανανθρωπίνων ιδανικών της ισότητας και της ελευθερίας! Στις Ηνωμένες Πολιτείες ο εμφύλιος πόλεμος (1861-1865) έχει διαδοθεί ότι διεξήχθη για την κατάργηση της δουλείας. Πολλοί οι δούλοι, που διαβιούσαν υπό απάνθρωπες συνθήκες στις αχανείς εκτάσεις των φυτειών του Νότου, όπως περιγράφονται αυτές στην «Καλύβα του μπάρμπα Θωμά». Όμως οι Βόρειοι δεν ήταν εκείνοι που αγρυπνούσαν για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Εργάτες αναζητούσαν για την αναπτυσσόμενη στις βόρειες Πολιτείες βιομηχανία. Και οι άθλιες συνθήκες εργασίας στην Αγγλία περιγράφηκαν από τον Μαρξ στο «Κεφάλαιο». Δεν ήταν διαφορετικές οι συνθήκες στις αντίστοιχες βιομηχανικές εγκαταστάσεις των ΗΠΑ. Όταν επικράτησαν, οι Βόρειοι δεν παραχώρησαν τα υποσχεθέντα στους μαύρους δούλους δικαιώματα. Ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ ξεψύχησε από δολοφονική σφαίρα (1968), πριν δει το όνειρό του να γίνεται πραγματικότητα. Και επειδή το κεφάλαιο δεν έχει πατρίδα, με την πάροδο του χρόνου, μετέφεραν τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις στο Μεξικό και ο βιομηχανικός βορράς μαστίζεται από την ανεργία και την εξαθλίωση. Και θεωρούνται τύποι αντικοινωνικοί, όσοι δεν επωφελούνται από το «Αμερικανικό όνειρο»! Να δούμε πόσο ακόμη θα αντέξει και των ΗΠΑ η οικονομία με τους πολέμους που προκαλεί σ' όλα τα μήκη και πλάτη του πολίτη σέρνοντας σ' αυτούς τους ανεργμάτιστους και κατωτέρους των περιστάσεων Ευρωπαίους ηγέτες και ηγετίσκους.

Ο καπιταλισμός συνέβαλε στη μεταμόρφωση του ανθρώπου από πρόσωπο σε άτομο, αρχικά, και καταναλωτή, στη συνέχεια, καθώς θεμέλιο της «υγιούς» οικονομίας είναι η ένταση της κατανάλωσης! Τώρα βρίσκεται σε εφαρμογή η μετατροπή του ανθρώπου σε αριθμό μητρώου ενός συστήματος ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Εντείνεται η χρήση νέων όρων όπως τηλεαγορές και ψηφιακό νόμισμα. Βέβαια το σύστημα εξουσίας είναι άκρως καθυστερητικό. Όλα γίνονται για το καλό, την εξυπηρέτηση δηλαδή των πολιτών! Και οδεύουμε προς ένα νέου τύπου Μεσαίωνα δουλείας. Οι απόκληροι του πλανήτη ογκώνονται αριθμητικά, ενώ τα υπερκέρδη των ολίγων πληθαίνουν τρομακτικά, καθώς και η δύναμή τους, ώστε να ελέγχουν, μέσω του πλούτου τους, τις κυβερνήσεις των χωρών, οι κυβερνήσεις των οποίων, «δημοκρατικά» βέβαια εκλεγμένες, νομοθετούν διαρκώς σε βάρος των δικαίων των λαών, που υποτίθεται υπηρετούν! Δεν είναι αναγκαία μέτρα πλέον η αστυνόμευση, η δίωξη και ο εγκλεισμός, που απαιτούν δαπάνες. Η διασπορά φόβου, ακόμη και τρόμου, καθιστά τους πολίτες πρόθυμους να υποταχθούν σε σύστημα εξουσίας, το οποίο αυτοπροβάλλεται ως εγγυητής της ασφάλειας πλέον και όχι της οικονομικής ευμάρειας, που προσέφερε, κατά το παρελθόν, στους προνομιούχους λαούς των μητροπολιτικών – αποικιοκρατικών χωρών. Πέρα από αυτούς τους λαούς δεν υπήρχαν άλλοι στον πλανήτη. Αλλά αυτοί οι υπαρκτοί άλλοι λαοί ταρασσουν ήδη την ησυχία των προνομιούχων. Αυτοί αποτελούν το μέλλον, καθώς οι προνομιούχοι εμφανίζονται άκρως καταβεβλημένοι και χωρίς νόημα ζωής και ύπαρξης. Είναι το τίμημα που πλήρωσαν για να απολαύσουν τα υλικά αγαθά των ανθρώπων καταναλωτών!

«Μακρυγιάννης»

[Πηγή](#)